

Handleiding en Instructie

Hoofdscheidsrechter Beachvolleybal

Voorwoord

De rol van de hoofdscheidsrechter bij beachvolleybal is sinds de introductie nu zo'n 10 jaar geleden misschien wel één van de meest geëvolueerde en veelzijdige functies binnen de arbitrage. De hoofdscheidsrechter kent thans vele taken die variëren van arbiter, organisator tot bondsafgevaardigde. Feitelijk is de hoofdscheidsrechter bij de beachtoernooien met uitzondering van de internationale evenementen in Nederland de hoogst afgevaardigde vertegenwoordiger van de Nevobo.

De hoofdscheidsrechter dient toe te zien op en is samen met de toernooileiding verantwoordelijk voor een eerlijk en correct verloop van het toernooi volgens de reglementen, spelregels en leidraden van de Nevobo en eventuele aanvullende contractafspraken tussen de organisator en de Nevobo.

De hoofdscheidsrechter werkt onder verantwoordelijkheid van de taakgroep arbitrage beachvolleybal. Hij onderschrijft en handelt volgens de Nevobo gedragscode voor officials¹. Hij dient zich te allen tijde correct te gedragen en zich bewust te zijn dat hij een belangrijke voorbeeld functie vervult (niet alleen tijdens het toernooi).

¹ Zie: <https://www.nevobo.nl/cms/download/873/Gedragsregels%20Nevobo%20officials.pdf>

Taken voor aanvang van het toernooi

De aangewezen hoofdscheidsrechter dient voorafgaand aan het toernooi van een aantal zaken op de hoogte te zijn om een toernooi correct te kunnen laten verlopen.

Actuele toernooi informatie

Ten aanzien van het toernooi dient hij de informatie over de locatie, deelnemers en bijzonderheden op www.beachcompetitie.nl te volgen en uiterlijk de avond voorafgaand aan het toernooi op de laatste actualiteit te checken. Het verdient aanbeveling bij onduidelijkheden omtrent de organisatie en of locatie rechtstreeks contact op te nemen met de toernooileiding/competitleiding. Bij onduidelijkheden of problemen inzake arbitrage dient altijd contact opgenomen te worden met in volgorde: de direct verantwoordelijke persoon in de werkgroep arbitrage beachvolleybal, Hoofd arbitrage beachvolleybal of bij arbitrage calamiteiten met de Voorzitter arbitrage Nederland.

Indien gratis parkeren op korte afstand van de wedstrijd locatie mogelijk is, dient de hoofdscheidsrechter de aangewezen scheidsrechters te informeren over deze gratis locatie en dient deze tevens te melden, dat er geen parkeerkosten zullen worden vergoed.

Actuele weersverwachting

De hoofdscheidsrechter dient uiterlijk op de dag voorafgaand aan het toernooi bij extreme weersvoorspellingen contact op te nemen met het hoofd arbitrage beachvolleybal of de op beachcompetitie.nl vermelde toernooileider/promotor om eventuele maatregelen/aanpassingen van het programma te bespreken/te vernemen. Indien er maatregelen zijn of het toernooi wordt afgelast of verplaatst, dient hij deze direct te communiceren met de aangewezen scheidsrechters, eventuele leercoaches en of begeleider. Hierbij gebruikt hij alle mogelijke communicatiemiddelen zoals telefoon, sms, whatsapp, e-mail, etc.

Aanwijzing en taakverdeling

Voorafgaand aan het toernooi dient de hoofdscheidsrechter de aanwijzing voor tenminste de eerste twee wedstrijd rondes en de taakverdeling van de voorbereiding gereed te hebben.

Taken tijdens het toernooi

De hoofdscheidsrechter dient minstens 1 uur en 15 minuten voor aanvang van de eerste wedstrijd aanwezig te zijn op de locatie.

Organisatie: Checklist taken hoofdscheidsrechter

Als hulpmiddel voor het uitvoeren van de taken is de checklist taken hoofdscheidsrechter beschikbaar waarin vermeld staat wat er op de dag voor aanvang- tijdens- en na het toernooi gedaan moet worden.

Overige toernooi documenten (door hoofdscheidsrechter te verzorgen)

Daarnaast zijn een aantal documenten noodzakelijk voor een correcte uitvoering van de taken.

- Checklist veldinspectie
- Hoofdscheidsrechter rapport entourage
- Hoofdscheidsrechter rapport begeleiding/beoordeling

Overige toernooi documenten (door toernooileiding te verzorgen)

- Telformulieren
- Teamtevreedenheidsformulieren
- Presentieformulieren
- Wedstrijdschema

Aanwijzing en begeleiding scheidsrechters

Naast de organisatorische taken m.b.t. het toernooi is de hoofdscheidsrechter verantwoordelijk voor de arbitrage. Diverse taken daartoe zijn in de checklist opgenomen.

Aandachtspunten

Zorg voor een tijdige aanwijzing. Hou hierbij rekening met de toernooibezetting en de aanwezige scheidsrechters doch geef eenieder de kans zich te ontwikkelen en te bewijzen. Maak een verdeling die afwisselend is maar ook recht doet aan de sterktes/ zwaktes van een scheidsrechter of zijn performance op de toernooiday (juiste persoon op de juiste plaats).

Let op dat bij de finales in de eredivisie ook twee lijnrechters en twee tellers worden aangewezen uit het scheidsrechtersteam van die dag.

Begeleiding

De hoofdscheidsrechter heeft een belangrijke rol bij de ontwikkeling van scheidsrechters. De taakgroep verwacht daartoe een actieve begeleidende rol (niet in de wedstrijdleidingtent hangen) waarbij de hoofdscheidsrechters alle scheidsrechters in voldoende mate zelf heeft kunnen zien

fluiten. Bij een actieve begeleidende rol hoort vooral gerichte feedback geven volgens de moderne leerprincipes: de juiste vragen stellend gericht op zelfreflectie, positief coachend en vooral “leren van en met elkaar”. Daartoe kan gebruik worden gemaakt van videomateriaal.

Evaluatie

Aan het einde van de toernooiday is het voor een goede informatievoorziening en feedback aan betrokken partijen van groot belang dat de hoofdscheidsrechter efficiënte evaluatiegesprekken houdt met:

- De scheidsrechters (wat ging er goed, wat kan volgende keer beter)
 - o Daartoe is een toernooi reflectie formulier beschikbaar als hulpmiddel
- De wedstrijdleiding/ toernooiorganisatie
 - o Wat waren de sterke punten en wat was er niet conform het “draaiboek beachvolleybal 2016” of andere contractuele afspraken geregeld en waarom

Taken na het toernooi

Rapportage

Om alles tijdig te kunnen verwerken en actueel te zijn dient de hoofdscheidsrechter.

Binnen 3 x 24 uur na afloop van het toernooi de onderstaande rapportages in te dienen.

- Hoofdscheidsrechter rapport conform de daartoe aanwezige instructie
 - o Aanwezige officials
 - o Speciale vergoedingen
 - o Beoordeling scheidsrechters
 - o Nieuw invulveld op HSR-rapport inzake beoordeling accommodatie en verzorging
- Accommodatie rapport
 - o Meefluitende HSR vult alleen accommodatie rapport in maar beoordeelt niet
- TT formulieren mogen gebruikt worden tot en met de halve finales indien gewenst
 - o De HSR dient bijzonderheden gerapporteerd door teams (gecheckt en reëel) mee te nemen in zijn dag eindbeoordeling

Overige zaken 2017

De hoofdscheidsrechters draagt oranje (polo en shirt).

Inventariseren en melden suggesties ter verhoging spelplezier spelplezier@nevobo.nl. [Stimuleer spelers om ook hun suggesties in te sturen.](#)

Tbv kledingsinstructie mogen spelers leidend zijn in de keuze van onderkleding. Beide spelers uit één team moeten nog wel uniform gekleed zijn (dus of allebei wel of allebei geen onderkleding). Tenzij één van beide spelers een medische verklaring heeft.

Uitzondering hierop zijn wedstrijden op center court of voor televisie. Hierbij wordt zoveel mogelijk getracht “in het kort” te spelen als de gevoelstemperatuur boven de 15 graden is. Daaronder mag ook in deze situatie onderkleding gebruikt worden.

Tijdens het seizoen 2017 wordt in de 1e divisie gewerkt met een BMP-challenge. Dat houdt in dat elk team 1x per set een BMP mag aanvragen. Hebben zij het bij het rechte eind, dan behouden zij dit recht, heeft de scheidsrechter gelijk, dan vervalt dit recht. De procedure staat verder uitgewerkt in de Handleiding en Instructie Arbitrage Beachvolleybal 2017.

In het seizoen 2017 wordt in de Eredivisie en bij het NK het protestrecht opnieuw ingevoerd. Tijdens een aantal toernooien wordt op meerdere locaties gespeeld. Bij deze toernooien kan een assistent hoofdscheidsrechter worden aangewezen. Deze is niet zelf bevoegd te beslissen over een protest, maar moet ten alle tijden telefonisch overleg hebben met de hoofdscheidsrechter voor het maken van de definitieve beslissing.

De hoofdscheidsrechter is in de 1e divisie (en lager) gerechtigd flexibel om te gaan met de tijden in het medisch blessure protocol. Een speler heeft recht op max. 5 minuten hersteltijd, maar vrijwel altijd ontbreken de faciliteiten om een speler adequaat te behandelen. Gezond verstand dient hier te prevaleren.

De hoofdscheidsrechter doet er verstandig aan, aan het begin van de dag te bepalen welke maximum hersteltijd (dit mag ook meer dan 5 minuten zijn) hij zal hanteren ivm de ligging van eventuele medische ondersteuning (bv EHBO-post of toiletten). Dit hoeft hij niet op voorhand te delen met de scheidsrechters of spelers om misbruik te voorkomen. Tijdens een MTO deelt hij de teams mee dat hij situationeel handelt en wat dat in het specifieke geval betekent.

Bij problemen/calamiteiten tijdens een toernooi kan de hoofdscheidsrechter altijd contact opnemen met hoofd arbitrage beachvolleybal (aangesteld als Supervisor) of met de voorzitter arbitrage Nederland (indien het hoofd arbitrage beachvolleybal niet bereikbaar is).

Assistent hoofdscheidsrechter

Vanaf het seizoen 2017 zal er tijdens een aantal toernooien in de Eredivisie op meerdere locaties gespeeld worden. Hiervoor kan een assistent hoofdscheidsrechter worden ingezet. De assistent hoofdscheidsrechter ondersteunt de hoofdscheidsrechter tijdens het toernooi, de hoofdscheidsrechter blijft echter eindverantwoordelijk. De hoofdscheidsrechter blijft ook verantwoordelijk voor de taken voor en na een toernooi.

Tijdens het toernooi heeft de assistent hoofdscheidsrechter de volgende taken/verantwoordelijkheden:

- Past indien noodzakelijk de aanwijzing aan op zijn locatie. Dit in overleg met de hoofdscheidsrechter.
- Begeleidt scheidsrechters op zijn locatie.
- Geeft input aan de hoofdscheidsrechter voor de beoordeling van de scheidsrechters die de assistent gezien heeft.
- Is tussenpersoon voor protesten op zijn locatie
 - vraagt scheidsrechter(s), het protesterende team en het niet protesterende team wat er voorgevallen is.
 - belt de hoofdscheidsrechter voor de beslissing.
 - deelt de beslissing mee aan de scheidsrechter(s) en de teams.
 - doet er alles aan om de wedstrijd zo snel mogelijk te hervatten met de juiste score en omstandigheden.
- Assisteert bij MTO's op zijn locatie.

In principe is de assistent hoofdscheidsrechter aanwezig op de locatie van de wedstrijdleider en is de hoofdscheidsrechter aanwezig op de locatie van de assistent wedstrijdleider.

Checklist taken en verantwoordelijkheden

Voor het toernooi

1. arbitrage en locatie (controle en informatie toernooi locatie)	
zijn er bijzonderheden inzake de locatie bekend waar vooraf rekening mee gehouden moet worden	J/N
zijn er bijzonderheden inzake de weersverwachting, overleg maatregelen en communicatie	J/N
is overnachting van toepassing	J/N
hoe is het parkeren geregeld	O
klopt aantal aangewezen scheidsrechters versus toernooi opzet en niveau	
kent u de aangewezen scheidsrechters en hun niveau	J/N
beschikking over het speelschema	J/N
telefoonnummers aangewezen scheidsrechters	J/N
Corrigerende actie: de aanwijzer informeren	J/N
Zijn er scheidsrechters die aangegeven hebben niet tijdig met openbaar vervoer de locatie te bereiken?	J/N
Contact opnemen met de wedstrijdleader	
2. aangewezen personen	
is er een scheidsrechtercoach aanwezig, voor wie of welke srs?	J/N
zijn er scheidsrechters in opleiding aanwezig (aantal)	
check bij de aanwijzer of de aantallen aan de organisatie zijn doorgegeven	J/N
bevoegd Volleybalacademie opleider aanwezig? Ja: in overleg indelen o.b.v. opdrachten	J
bevoegd Volleybalacademie opleider aanwezig? Nee: u bent praktijkbegeleider	N
de HSR wijst buddy's aan, maakt koppels voor het uitvoeren van de opdrachten	O
de HSR geeft feedback op de uitgevoerde opdrachten en tekent deze af in het dossier van de cursist.	O
3. Indeling	
Het is noodzakelijk een aanwijzing te maken voor de eerste 2 rondes.	O
Aanbevolen: een aanwijzing te maken voor de voorrondes tot aan de halve finales (evt tussentijds aanpassen)	O
evenredige verdeling m.b.t. aantal wedstrijden en pauzes, gender	O
indeling voor de scheidsrechters, verklaarbaar en kenbaar	O

Aanvang toernooidag

1. uit te voeren controles	
algemene entourage	
locatie wedstrijdleiding	O
locatie EHBO (bekend en correct)	O
locatie fysio (bekend en correct)	O
check bekendheid MTO/ maak afspraken	O
locatie toiletten	O
vrij toegankelijk of welke regeling	O
locatie spelerstent/ voorzieningen	O
locatie scheidsrechterstent /voorzieningen	O
speelvelden	
correctheid / volledigheid / veiligheid court(s) (zorg voor court inspectie checklist)	O
zijn er courtmanager/ materiaal mensen (bekend en hoe te bereiken)	O
laat de organisator omissies a.s.a.p. corrigeren	
toernooileiding	
wie is verantwoordelijk voor de toernooiorganisatie	
wie is de wedstrijdleader	
wie is de courtmanager/ materiaalmanager	
kent de wedstrijdleiding de reglementen (bijv. accommodatie protesten en onweer)	J/N
maak afspraken over de wedstrijdformulieren (wie haalt/brengt/bijzonderheden)	O
zijn de wedstrijdballen aanwezig/ controle aantal en kwaliteit	J/N
zijn de teamtevredenheidsformulieren aanwezig (zelf reserve meenemen)	J/N
maak afspraken over de verspreiding en inzameling	O
weersomstandigheden	
voorzieningen warm weer/ nat weer	O
afspraken m.b.t. eventueel onweer	O
kleding instructie spelers voor 1e rondes	O
Controleren hoe vervoer geregeld is indien op meerdere locaties gespeeld wordt	
2. verzorging/catering:	
koffie/thee/ water /drinks (hoe aan te vullen voor spelers en scheidsrechters/ bij courts)	O
hoe is de lunch geregeld waar en wanneer	O

Voor de 1e speelronde

Is iedereen aanwezig en/ of dienen er scheidsrechters opgehaald te worden?	J/N
1. Court en ballen inspectie (20 minuten)	
Uiterlijk 40 minuten voor aanvang	
Terugkoppeling court inspectie en eventuele corrigerende maatregelen met courtmanagers/ toernooileiding	
Wedstrijdballen controle en beheersing gedurende de dag	
2. Technical meeting (10 minuten)	
Uiterlijk 30 minuten voor aanvang van de eerste ronde	
Entourage informatie en bijzonderheden	O
Bijzonderheden speelschema / wedstrijdleiding	O
Arbitrage aandachtspunten	O
Kledinginstructie	O
Indeling 1e ronde(s), check aanwezigheid tellers	O
Bereikbaarheid en gedrag	O
Uiterlijk 20 minuten voor aanvang	
controleer of de wedstrijdformulieren ingevuld beschikbaar zijn	
Uiterlijk 15 minuten voor aanvang	
controleer of de scheidsrechters, spelers en tellers op de velden aanwezig zijn	
Bij afwijkingen	O
informeer en corrigerende actie met wedstrijdleiding/promotor, zorg voor rapportage	
3. Afspraken scheidsrechtercoach en of opleider	
maak afspraken over welke scheidsrechters te begeleiden, in welke volgorde en terugkoppeling	O
4. Afspraken maken andere betrokkenen (speaker / fotograaf etc.) inzake werkwijze	

Tijdens het toernooi

Tijd:	
Bewaak de tijdsplanning nauwgezet!	
Check de beschikbaarheid tellers en laat de toernooileiding eventueel corrigerende actie uitvoeren (FINALE!!!)	
Overleg de timing van de finales met de wedstrijdleiding	
Wedstrijdformulieren:	
completeheid en correctheid, neem slecht weer voorzorgsmaatregelen	
nauwgezetheid (MTO, kaarten en bijzonderheden indien van toepassing)	
aftekenen	O
Begeleiding en beoordeling:	
Verzamel feedback van de SRcoach, de SR zelf en de TT inzake functioneren	
Check bij spelers bijzonderheden t.a.v. de teamtevredenheid	O
Indeling/aanwijzing:	
Pas indien nodig de scheidsrechter indeling aan	O
Maak een indeling voor halve en finales	O
Bepaal of finales met 2 scheidsrechters gefloten (kunnen) worden	
Communiceer tijdig met scheidsrechters en wedstrijdleiding	O
eventuele aanpassingen in de indeling	
aanwijzing voor de halve en finales	
Indien prijsuitreiking afspraken maken wanneer, waar en hoe	O
Weersomstandigheden volgen	
overleg met wedstrijdleiding (zeker bij dreigend on/noodweer)	O
veiligheid en kledinginstructie	O
Tellers:	
Check tijdig de procedure / beschikbaarheid tellers bij de finales	O
Verzorging:	
Indien laatste wedstrijd na 17.00 uur aanvangt hoe en wat/waar is een warme maaltijd geregeld	O
Protesten:	
Kan alleen geïnitieerd worden in de eredivisie of tijdens het NK. Moet gaan over:	
Interpretatie of toepassing van een spelregel	
Fout in de telling	
Speelomstandigheden (incl. entourage)	
Registraties:	
Aantal wedstrijden per scheidsrechter als 1e en als 2e	O
Eventuele kaarten of protesten:	O
Naam scheidsrechter	
Reden/ situatie	

Aantal MTO's	
Aantal BMP-Challenges op verzoek van spelers incl. resultaat	0
Entourage beoordeling: zie checklist	0

Na het toernooi

Indien prijsuitreiking organiseer deze met de wedstrijdleiding (line-up scheidsrechters)	0
Maakt foto's van bijzondere, leuke omstandigheden tbv IBA. Deze kunnen verstuurd worden naar de coördinator communicatie van de taakgroep arbitrage beachvolleybal	
Hou een evaluatie met de scheidsrechters, wedstrijdleiding en toernooileiding	0
Bespreek met de sr-coach de ervaringen	0

Afhandeling toernooi-administratie

Vul de toernooi beoordelingen per scheidsrechter in conform instructie	0
Vul de toernooi evaluatie in conform instructie	0
Informeer de aanwijzer/ coördinator aanwijsgroep / voorzitter taakgroep over bijzonderheden/ grote problemen	

Beoordelingscriteria scheidsrechterbeoordeling

Algemeen

Zie invulinstructie hoofdscheidsrechterformulier voor de bepaling van: Niveau van het toernooi, Invloed op wedstrijden en Toekomst perspectief.

Verzamel zoveel mogelijk input van andere partijen, zoals de assistent hoofdscheidsrechter, de scheidsrechtercoach, de teams, etc.

Stem de observaties direct na afloop van het toernooi af met de scheidsrechtercoach. De te beoordelen onderwerpen komen één op één overeen in het coach verslag en het hoofdscheidsrechter rapport. Daar mogen geen tegenstrijdigheden in optreden.

Organisatie / Protocollen	Getoonde competentie voor een “plus” score
Punctueel, tekens, randgebeuren, toss, TO, MTO en Court switches, balmarkprotocol, etc.	Alles correct en actief uitgevoerd hebben zowel bij courtinspectie 's morgens als veldcontrole voor volgende wedstrijd. Aandacht voor: op tijd beginnen met wedstrijden, strak en correct timemanagement, schone speelruimte, kleding, materialen. Initiatief nemen voor eventuele noodzakelijke correcties met oog voor de mogelijkheden en omstandigheden. Indien alles perfect uitgevoerd is zou dat moeten leiden tot een A of B score. Elk belangrijk niet goed uitgevoerd element leidt tot E of F score.
Interpretatie Spelregels / Waarnemingen	
Netsituaties (blok/aanval/netfouten), In-uit/touché's, Techniek (niveau voor wedstrijd-spelsituaties-acceptatie, consequent), onjuist verzoek, spelophouden, timemanagement, sportiviteit, emotie, wangedrag, kaartgebruik, etc.	De frequentie van waarneming fouten moet laag liggen, weinig commentaar, minimum aan ballmark's (wel de juiste ballmarks op het juiste moment), correcte beoordeling netaanrakingen-netfouten, touché's goed zien zeker op belangrijke momenten. Belangrijke missers op cruciale momenten leiden tot ten minste één plus minder. Consequente beoordeling is cruciaal, gedurende de wedstrijd en waar mogelijk gedurende het toernooi. Goede toepassing van het spelregel onderscheid “vastgehouden bal of 2x spelen met de juiste tekens”. Correct aangeven 1e fout. Resoluutheid/ durf en duidelijkheid / correcte beoordeling leiden tot een A of B score.

	Inconsequente beoordelingen moeten leiden tot een E of F score. Belangrijk om het spel zoveel mogelijk op “informele” wijze te managen. Alert reageren, grenzen stellen, duidelijk optreden, correct kaartgebruik op het juiste moment leidt tot een A of B score. Maatregelen onthouden die de tegenstander “benadelen” leiden tot een E of F score.
Persoonlijkheid / Samenwerking	
Hier valt onder: Presentatie, lichaamstaal, leiderschap, emotie, samenwerking, positie en ondersteuning, etc.	Bij 2 scheidsrechter is oogcontact tijdens en na elke rally van beide sr's van groot belang. De juiste tekens en positie zijn van belang op rustige doch éénduidige wijze. Lijnrechters stimuleren en betrekken. Bij de 2e sr is de samenwerking met de teller van belang, formulier, court switches, juiste standen en eventuele snelle correcties leiden tot een A of B score. Misverstanden en gebrek aan consultatie leiden tot E of F score. Belangrijk is dat irritatie herkend wordt en er consequent en alert gereageerd wordt op bijzondere situaties. Indien de waarnemingen en beoordelingen correct zijn en de scheidsrechter met een goed game management niet opvalt leidt dat tot een A of B score. De scheidsrechter die zich pro-actief, ondersteunend, tijdig correct naar spelers en collega's opstelt scoort plussen. Het ondersteunen van jongere of onervaren collega's is belangrijk, samen werken en van elkaar leren leidt tot een A of B score. Onevenwichtig optreden, spelers “lastig” vallen, klikken naar de HSR of commentaar op collega's leidt tot een E of F score.
Observatie	
Verplicht invullen bij een A, B, E of F score.	Uitleg waarom een bepaalde score is gegeven onderbouwd met situaties die zich tijdens wedstrijden of het toernooi hebben voorgedaan.